Ärendenummer
TRV 2025/127592
Motpartens ärendenummer
MSB 2025-13324

Dokumentdatum
2025-12-17

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
registrator@msb.se

Kopia till
Ärendeberedning GDv
Webb- och projektstöd

Svar på remiss gällande förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om incidentrapportering och informationsskyldighet

Introduktion

Med denna skrivelse med bilaga överlämnas Trafikverkets synpunkter och reflektioner på ”förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om säkerhetsåtgärder och utbildning enligt kommande cybersäkerhetslag”.

Vårt bidrag fördelas på sammanfattande och övergripande synpunkter i skrivelsen samt bilagt i mer detaljerat form enligt önskad svarsmall. Skrivelsen omfattar även komplettande fördjupningsavsnitt av informativ karaktär för att ge en mer komplett kontext och bakgrund till en del av synpunkterna och förslagen till förändring. Dessa delar är inte i formell mening en del av remissvaret.

18 paragrafer med underpunkter/uppräkningar över 12 sidor samt 14 sidor konsekvensutredning. En något mer begränsad massa att hantera än den samtidiga remissen som avhandlar säkerhetsåtgärder och utbildning. Trafikverket har bland annat av tidsskäl, MSB skickade först till en ej aktuell e-post, inte mäktat med att djupanalysera varje formulering. Trafikverket fick dock en vecka extra remisstid.

Våra sammanfattande och övergripande synpunkter kan ses indikativa och utrycker principiella synsätt på hur författningen bör utformas och verka. Detta bör vara tillämpbart och generellt även i många fall även på ej specifikt kommenterade regleringar i svarsmallen.

TMALL 0422 Brev 4.0

Trafikverket
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lars Lundmark
Central funktion säkerhet, Stöd och utveckling
Direkt: 010-123 10 06
lars.lundmark@trafikverket.se

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Ärendenummer
TRV 2025/127592
Motpartens ärendenummer
MSB 2025-13324

Dokumentdatum
2025-12-17

Sammanfattande och övergripande synpunkter

Inledningsvis vill vi kommentera en spretig terminologi och retorik från direktivet över lag till de tre kända förskrifterna. Vi ser utmaningar i navigation bland termer, begrepp och regleringar kopplade till dessa. Synpunkter i detta avseende gäller likvärdigt för föreskrift om Incidentrapportering och informationsskyldighet.

Vissa termer delas med annan reglering exempelvis ”**viktig samhällsfunktion**” utgör grunden för att identifiera **samhällsviktig verksamhet** i regelverket för civil beredskap. Inom denna disciplin förekommer företeelsen **beredskapssektorer**, enbart delvis matchande sektorer inom NIS2-direktivet.

Kärnan i NIS2-direktivet och Cybersäkerhetslagen adresserar verksamhetsutövare som bedriver **verksamhet i** någon av de **högkritiska eller kritiska utpekade sektorerna**, totalt 18 stycken. En entitet/ **verksamhetsutövare** kan vara **viktig** eller **väsentlig**. Vid anmälan ska verksamhetsutövare redovisa **anmälningspliktiga verksamheter** samt inom **vilka sektorer** och **viktiga samhällsfunktioner** verksamhetsutövaren bedriver **verksamhet**.

När verksamhetsutövarna ska jobba sig vidare med riskhantering, säkerhetsåtgärder och utbildning blir ingångsvärden i nån mån tu- eller tredelad. Det finns en ”tråd” från **verksamhet**, **sektorsverksamhet** och **sektorskritiska system** (med specifika åtgärder) som modereras något av en ansats av att etablera **lämpliga och proportionella säkerhetsåtgärder** utifrån ett **allriskperspektiv**. Kompletterande till detta så ska verksamhetsutövare **värdera sin information** (avseende K, T, R inklusive autenticitet) i **olika nivåer** utifrån vilka **konsekvenser ett bristande skydd** kan få. Till detta kopplas specificerade **åtgärder för utökat skydd** för information som bedömts ha behov av utökat skydd.

Om verksamhetsutövaren trots allt kommer fram till incidenter och skyldigheter att rapportera och informera går begreppen och retoriken över till en betydande mix. Inledningsvis tar rapporteringsplikten, i de icke sektorsspecifika delarna, sikte på **betydande incidenter** med **allvarliga störningar** i erbjudna **tjänster**, **ekonomisk skada** på egna och andras **verksamhet** samt betydande skador (ett flertal typer) för fysiska och juridiska personer. Vi har **inte** noterat något om särskilda aktiviteter kopplade till sektorskritiska system. Rapportering är uppdelat i 3 faser varvid det vid upplysning fokuserar

TMALL 0422 Brev 4.0

Trafikverket
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lars Lundmark
Central funktion säkerhet, Stöd och utveckling
Direkt: 010-123 10 06
lars.lundmark@trafikverket.se

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

på **konsekvenser**, vid anmälan blir det centralt med **påverkan på** informationens **konfidentialitet, riktighet inklusive autenticitet, och tillgänglighet** samt att vid en lägesrapport vid långvarig incident beskriva om det fortfarande är **påverkan** eller det riskerar att påverka, verksamhetsutövarens egen **verksamhet**, annan **sektorsverksamhet** eller **viktiga samhällsfunktioner**.

Till alla dessa begrepp tillkommer senare ”**kritiska verksamhetsutövare**” enligt CER och eventuellt ytterligare begreppsflora.

Precis som det beskrivs inledande så blir just termer, begrep och definitioner genomgående föreskriftens största utmaning. Relationerna mellan termer som händelse, cyberhot, incident, skada, betydande, begränsad, är inte klockrena samt hur storheter som tjänst, (sektors)verksamhet och samhällsfunktion förhåller sig till varandra och/eller överlappar (ingår i varandra). Se gärna avsnitt ”Terminologi och begreppsmodell” i den informativa bilagan sist.

Propositionen gör följande definition under 2 § uttryck i lagen (”i denna lag betyder”) och punkt 10 säger att ***incident*** *är: en händelse som undergräver tillgängligheten, autenticiteten, riktigheten eller konfidentialiteten hos lagrade, överförda eller behandlade uppgifter eller hos de tjänster som erbjuds genom eller är tillgängliga via nätverks- och informationssystem*, Detta borde då betyda att den händelsen som inträffat ska haft en konsekvens enligt beskrivna kriterier. Punkt 4 kompletterar med att ange ***cyberhot*** *som: en potentiell omständighet, händelse eller handling som kan skada, störa eller på annat negativt sätt påverka nätverks- och informationssystem, användare av dessa system och andra personer,*

Så långt något slags distinktion mellan om inträffade händelser har haft konsekvenser i verksamhet, samhällsfunktion eller tjänster (en incident) eller om de varit ”nästan händelser” utan någon påtaglig inträffad konsekvens för verksamhet eller tjänster (cyberhot). Noterbart är dock att propositionen blandar ihop korten under 2 kap 5§ där man säger att en incident ska anses vara betydande om den har orsakat eller kan orsaka allvarlig driftsstörning, betydande skada. Detta kan vara grundorsaken till att otydligheter letat sig in i föreskriftsarbetet.

För att bidra i floran av termer och begrepp så tillkommer ”tillbud” i föreskriften om säkerhetsåtgärder och utbildning för en händelse som inträffad men som inte har haft konsekvenser på verksamhet, tjänster eller samhällsfunktion. Tillbud kan vara ändamålsenligt att navigera på. Något oönskat har

TMALL 0422 Brev 4.0

Trafikverket
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lars Lundmark
Central funktion säkerhet, Stöd och utveckling
Direkt: 010-123 10 06
lars.lundmark@trafikverket.se

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

inträffat men det har inte haft betydande konsekvenser. Kan i sin enklaste form följas upp som statistik men även individuella rapporter men kanske inte så omfattande som en incident (en händelse med konsekvens).

Som vi uppfattar det så blir det en mer omfattande administration av rapportering för verksamhetsutövare när även händelser (tillbud) utan betydande konsekvens på viktiga samhällsfunktioner/sektorsverksamhet samt egna ekonomiska konsekvenser (utan påverkan på prestationen i samhället)

Rent teoretisk finns det en uppsjö av händelser (tillbud) som kan/skulle kunna orsaka störning, exempelvis varenda ”påknackning” på en Fire Wall och varenda e-post som fastnar i virusskydd/skanning har den potentialen. Det kan till ett enormt rapporteringsflöde om verksamhetsutövare ska identifiera och rapportera med händelser en spekulativ definition om något som ”kan” eller ”skulle kunna” som en betydande incident. Visserligen görs försök att koppla dessa ”kan” eller ”skulle kunna” till ”betydande cyberhot” under 3 kap 5§ (Andra rapporteringspliktiga incidenter) men det känns inte tydligt.

Generellt i övrigt förekommer flera värdeord utan direkt koppling till en normeringskala eller kriteriemodell – betydande, allvarlig, begränsad, eventuellt fler. Sett till att verksamhetsutövare pekas ut ur ett sektorsperspektiv men har en avsevärd variation i storlek och uppdrag blir normering svårtolkad. Vid 3kap 2§ kvantifieras allvarlighet till *”inneburit en ekonomisk kostnad överstiger 500 000 euro eller 5 %”*. Sett ur Trafikverkets perspektiv och ramverket för Integrerad riskhantering och dess normeringsskala (riskmatris) för konsekvenser rör vi oss här i de två lägsta konsekvenserna ”*1 Försumbar*[1]” och ”*2 Måttlig*[2]” i en 5 stegs konsekvensskala. Dessa konsekvenser anses knappast som betydande och de skulle troligen i många fall dessutom ligga inom riskacceptans varför inga åtgärder behöver ha vidtagits ur ett allriskperspektiv med proportionella åtgärder. Detta skulle kunna leda till ett enormt rapporteringsflöde för vår del.

Detaljering och balansering mot andra regelverk måste utforskas vidare. Föreskriften behöver exempelvis tydliggöra hur den förhåller sig till befintliga maritima säkerhets- och rapporteringskrav (ISM, TSFS, IMO). Exempelvis så är det skillnad på tröskelvärdena för vad som utgör “betydande incident” De i föreskriften motsvarar inte maritim drift där avbrott ibland är planerade eller hanterbara utan att utgöra allvarlig störning. Se mer om detta i Excel-bilaga.

TMALL 0422 Brev 4.0

[1] *Försumbar <2 % av budget och/eller <10Mkr*
[2] *Måttlig 2% - < 5% av budget och/eller 10Mkr - < 50Mkr*

Trafikverket
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lars Lundmark
Central funktion säkerhet, Stöd och utveckling
Direkt: 010-123 10 06
lars.lundmark@trafikverket.se

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Ärendenummer
TRV 2025/127592
Motpartens ärendenummer
MSB 2025-13324

Dokumentdatum
2025-12-17

Bilagor

1 - Informativa och fördjupande kompletteringar

Direkt efterföljande i detta dokument.

2 - svarsmall i Excel

Bifogat i ”msb-2025-13324-svar-Trv-föreskrifter-incidenthantering-o-informationsskyldighet” återfinns efterfrågade detaljerade noteringar på ”paragrafnivå”. Samtliga förändringar som behöver följa på de mer principiella förändringsbehoven som framgår i skrivelsen som innevarande brev utgör är bara delvis inarbetade i bilagd Excel.

Beskrivning av handläggningen

Beslut har fattats av Chef central funktion Säkerhet Mattias Dejke.

Föredragande har varit Lars Lundmark, Senior säkerhetsstrateg och riskrådgivare, central funktion Säkerhet.
Organisationen har inbjudits att bidra via ärendebrevlådor på verksamhetsområden, centrala funktioner och resultatenheter. Inkomna synpunkter har vägts samman och sammanställts av föredragande enligt ovan. Löpande dialog har skett med Alice Dahlquist, strateg Verksgemensam styrning.

Mattias Dejke

Chef central funktion Säkerhet

Lars Lundmark
Senior säkerhetsstrateg och riskrådgivare

lars.lundmark@trafikverket.se
Direkt: 010-123 10 06

TMALL 0422 Brev 4.0

Trafikverket
Adress: 781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Ärendenummer
TRV 2025/127592
Motpartens ärendenummer
MSB 2025-13324

Dokumentdatum
2025-12-17

Bilaga 1

Informativa och fördjupande kompletteringar

Terminologi och begreppsmodell kring ”incident”

Genomgående i remissvaren över MSB:s 2(+1) föreskrifter så återkommer att behovet av en mer ensad och stringent användning av termer och begrepp. För att få ordning på området bör nog en samordnad begreppsmodellering göras med utgångspunkt från fler områden som CER, beredskap, risk samt Safety (bla trafiksäkerhet). Det är inte alltid att en terminologisk ordlista är tillräcklig. För att uppnå tillräcklig förståelse behöver man beskriva relationer mellan begrepp i en begreppsmodell, som även visar hur begrepp förhåller sig till varandra, Nedan bild bifogas en modell som en illustration. Modellen, som inte utger sig för att vara facit, har varit utgångspunkt vid arbeten med Trafikverkets integrerade riskhantering.

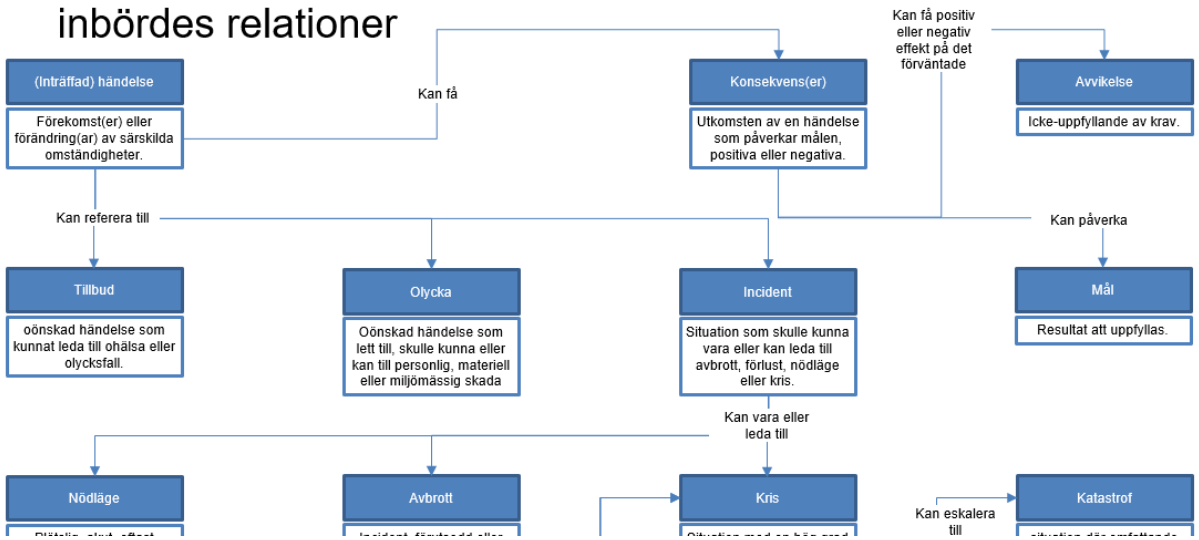

TMALL 0422 Brev 4.0

Trafikverket
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lars Lundmark
Central funktion säkerhet, Stöd och utveckling
Direkt: 010-123 10 06
lars.lundmark@trafikverket.se

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Ärendenummer
TRV 2025/127592
Motpartens ärendenummer
MSB 2025-13324

Dokumentdatum
2025-12-17

Dokumentegenskaper, Ärendenummer *TRV 2025/127592*, Motpartens ärendenummer *MSB 2025-13324*, Dokumentdatum *2025-12-17*, Dokumenttyp *BREV*. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Trafikverket
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lars Lundmark
Central funktion säkerhet, Stöd och utveckling
Direkt: 010-123 10 06
lars.lundmark@trafikverket.se

Dokumentet är elektroniskt undertecknat